

4. Scenariusz lekcji: Biografia Grażyny Lipińskiej – bohaterki i świadka XX wieku.

Przedmiot: Historia

Klasa: 8 szkoły podstawowej/szkoła ponadpodstawowa

Czas trwania: 90 minut

Cele lekcji:

Uczeń:

- zna daty najważniejszych wydarzeń z dziejów Polski w których uczestniczyła Grażyna Lipińska (I wojna światowa, walki o Lwów, wojna polsko-bolszewicka, powstania śląskie),
 - potrafi wyjaśnić przyczyny agresji Niemiec i ZSRS na Polskę,
 - rozumie pojęcia: *okupacja, represje, deportacja, paszportyzacja, łagier, NKWD, obóz koncentracyjny, ruch oporu, POW, operacja antypolska NKWD 1937-1938 r., marsz śmierci*,
 - potrafi wskazać na mapie kierunki ataku Niemiec i ZSRS,
 - ocenia postawę Polaków wobec agresorów i sytuacji okupacyjnej,
 - potrafi przedstawić postać Grażyny Lipińskiej jako symbolu odwagi i patriotyzmu,
 - rozwija umiejętność analizy źródeł historycznych (film, mapa).
-

Metody pracy:

- Wykład nauczyciela z prezentacją multimedialną,
 - Praca z filmem i źródłem historycznym,
 - Dyskusja,
 - Praca w grupach.
-

Przebieg lekcji:

1. Wprowadzenie (10 minut)

Działania nauczyciela:

- Powitanie uczniów, zapisanie tematu lekcji.
- Nakreślenie ram czasowych (1914–1941) i wstęp na temat bohaterki.
- Prezentacja poświęcona Grażynie Lipińskiej.

- Projekcja trzech odcinków serialu.
-

2. Prezentacja multimedialna / wykład nauczyciela (10 minut)

Treści:

- Krótka charakterystyka obu okupacji: porównanie celów Niemiec i ZSRS wobec ludności polskiej.
 - Przedstawienie sylwetki Grażyny Lipińskiej – nauczycielki, harcerki, uczestniczki obrony Grodna, więzionej przez Sowietów
 - Wyjaśnienie, czym była POW, wojna polsko-bolszewicka, powstania śląskie, operacja antypolska 1937-1938 r, marsz śmierci
 - Pokazanie na mapie: przebiegu frontu i miejsc związanych z losami Lipińskiej.
-

3. Praca z filmem (26 minut)

- Oglądanie 4., 5. i 6. odcinka serialu dokumentalnego „Grażyna Lipińska – Niepokonana”.

<https://www.youtube.com/watch?v=X9AzidoLvs4&list=PLqh0OnxCcUeTXM6S7iV5pJ1pSx9ItI1cT&index=4>

- Nauczyciel prosi uczniów, by w trakcie oglądania zwrócili uwagę na:
 - postawy ludności wobec okupanta,
 - przejawy odwagi i solidarności,
 - warunki życia więźniów.
-

4. Dyskusja (15 minut)

Propozycje pytań do dyskusji:

- Za co została skazana Grażyna Lipińska?
 - Co oznaczała zmiana okupanta na ziemiach polskich?
 - Dlaczego sowietci ewakuowali więźniów po wybuchu wojny z Niemcami?
 - Jakie różnice i podobieństwa widzisz między okupacją niemiecką a sowiecką?
 - Czy postawa Grażyny Lipińskiej może być wzorem dla współczesnej młodzieży? Dlaczego?
-

5. Praca w grupach (20 minut)

Zadanie dla 4 grup:

1. Napisz refleksję lub list do Grażyny Lipińskiej – co chciał(a)byś jej powiedzieć po obejrzeniu filmu? (2 grupy)
2. Porównaj w krótkim tekście (ok. 100–150 słów) okupację niemiecką i sowiecką na ziemiach polskich. (2 grupy)

Uczniowie przedstawiają swoje wnioski na forum klasy.

6. Podsumowanie lekcji (10 minut)

Działania nauczyciela: W ramach powtórzenia materiału nauczyciel prosi uczniów o narysowanie osi czasu i zaznaczenie na niej najważniejszych dat związanych z życiem Grażyny Lipińskiej (można na podstawie intro do filmu). Przypomnienie najważniejszych pojęć i wydarzeń.

Materiały pomocnicze:

1. Mapa sytuacji wojennej w Polsce we wrześniu 1939 roku; mapa przebiegu operacji „Barbarossa”.
2. Prezentacja multimedialna o Grażynie Lipińskiej.
3. Film „Grażyna Lipińska – Niepokonana”.
4. Publikacja IPN o Grażynie Lipińskiej.

Karta pracy nr 4

Odpowiedz na pytania na podstawie filmu:

1. Za co została skazana Grażyna Lipińska?

2. Co dla Polaków oznaczała zmiana okupanta na ziemiach polskich?

3. Dlaczego Sowietci ewakuowali więźniów po wybuchu wojny z Niemcami?

4. Czy postawa Grażyny Lipińskiej może być wzorem dla współczesnej młodzieży? Dlaczego?

Praca w grupach (20 minut)

Zadanie dla 4 grup:

1. Napisz refleksję lub krótki list do Grażyny Lipińskiej – co chciał(a)byś jej powiedzieć po obejrzeniu filmu? (2 grupy)

2. Porównaj w krótkim tekście (ok. 100–150 słów) okupację niemiecką i sowiecką na ziemiach polskich. (2 grupy)

Podsumowanie: Zaznacz na osi czasu najważniejsze wydarzenia z życia Grażyny Lipińskiej.

1900									2000
------	--	--	--	--	--	--	--	--	------